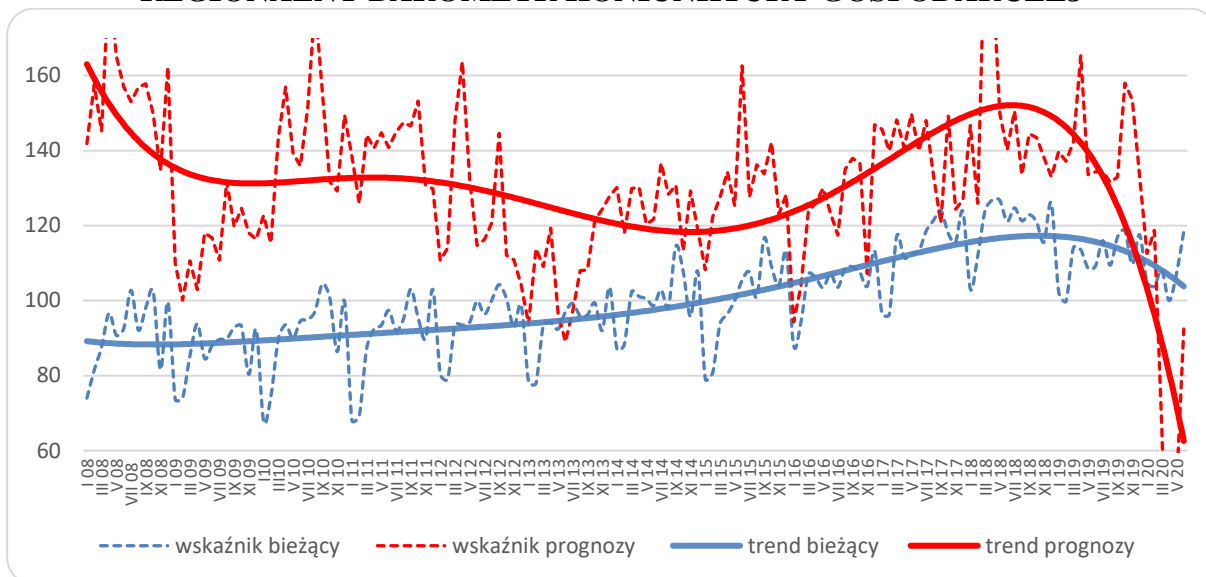

Analiza koniunktury w województwie warmińsko-mazurskim

(Stan na koniec II kwartału 2020 r. oraz prognoza na najbliższe 3 miesiące)

REGIONALNY BAROMETR KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Źródło: badania własne

WSKAŹNIK		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
BIEŻĄCY	2019	102	99,5	113,6	113,1	115,9	113,1	120,2	113,5	122,8	124,9	115,2	125,0
	2020	108,2	107,9	113,5	100,0	107,0	118,5						
PROGNOZA	2019	138,5	135,9	140,9	163,8	132,2	133,1	133,2	130,3	131,8	156,9	152,5	132,1
	2020	111,4	117,7	67,6	5,5	49,7	92,4						

Źródło: badania własne.

I. Synteza

1. Spadek koniunktury w przemyśle
2. Poprawa koniunktury w budownictwie
3. Wzrost stopy bezrobocia
4. Inflacja powyżej poziomu dopuszczalnego przez NBP
5. Spadek obrotów w handlu detalicznym

Stan koniunktury gospodarczej w województwie warmińsko-mazurskim na koniec II kwartału 2020 r. był lepszy od analogicznego okresu roku poprzedniego. Wartość bieżąca regionalnego barometru koniunktury w czerwcu 2020 r. była wyższa od wartości sprzed 12 miesięcy o 5,4 pkt. i wyniosła 118,5 pkt. Natomiast wartość 3-miesięcznej prognozy wyniosła 92,4 pkt. i jest ona niższa od wartości z czerwca 2019 o 40,7 pkt. Wartość ta jest natomiast wyższa o 24,8 pkt. od wartości wskaźnika z marca 2020.

Pozytywnie na wartość bieżącą regionalnego barometru koniunktury w II kwartale 2020 r. wpływały wyniki wskaźników cząstkowych w zakresie: produkcji budowlano-montażowej, sprzedaży detalicznej oraz poziomu wynagrodzeń w przedsiębiorstwach. Negatywnie na wartość barometru oddziaływały natomiast dane dotyczące zmian produkcji przemysłowej oraz

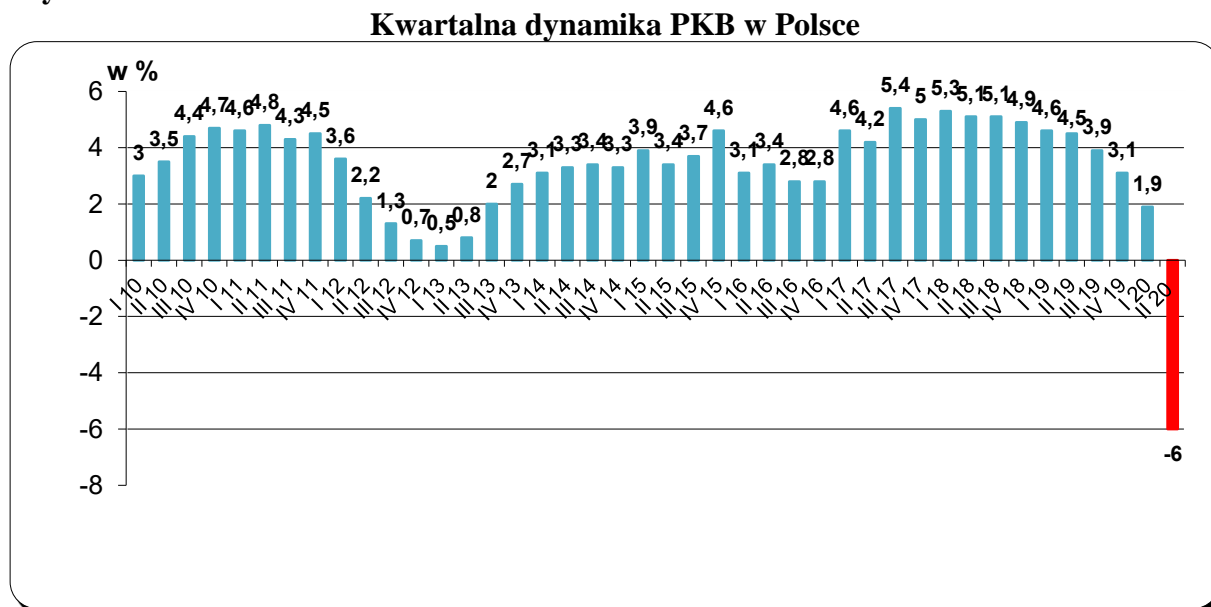
informacje z rynku pracy, dotyczące liczby bezrobotnych oraz liczby ofert pracy na Warmii i Mazurach.

W odniesieniu do poziomu wskaźnika 3-miesięcznej prognozy na koniec II kwartału 2020 r. ciągle obserwujemy wartości niespotykane niskie na tle ostatniego roku. Pozytywnym elementem na tym tle jest poprawa zmiennych składowych tworzących wskaźnik prognozy, zwłaszcza na tle wyników z kwietnia br. Dotyczy to w szczególności liczby zgłoszeń budowlanych, ale także sytuacji w sektorze bankowym i stanu gospodarki Niemiec – głównego partnera handlowego Polski.

II. Sytuacja gospodarcza w Polsce

Według prognoz autora, **na koniec II kwartału 2020 roku tempo wzrostu produktu krajowego brutto** w odniesieniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku wyniosło -6%. Tempo wzrostu PKB względem poprzedniego kwartału wyniosło -0,7%. O niskich wartościach dynamiki PKB zadecydował fakt odmrożenia procesów gospodarczych dopiero w końcowym okresie II kwartału (czerwiec). Jednak nie wpłynęło to na całkowite uwolnienie sektora usług, co wynika ze specyfiki kryzysu, z jakim mamy obecnie do czynienia. Niewiadomą na tym tle pozostaje poziom spadku popytu na usługi rynkowe w Polsce z uwagi na brak danych miesięcznych na ten temat. Jest to o tyle istotne, gdyż sektor usług rynkowych w naszym kraju stanowi wartość porównywalną z wartością sprzedaży detalicznej. Zmiany poziomu dynamiki PKB w Polsce w relacji do analogicznego kwartału poprzedniego roku zaprezentowano na wykresie 2.

Wykres 2.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, prognozy własne.

Głównym czynnikiem kształtującym poziom i spadkową dynamikę PKB w II kwartale 2020 był popyt krajowy, którego spadek, z uwagi na znaczenie sektora usług, był znaczący. Inwestycje – druga składowa PKB, również wykazywały ujemną dynamikę, zarówno w ujęciu rocznym, jak i w relacji do I kwartału br. Jest to konsekwencja szoku podażyowo – popytowego, z jakim mamy obecnie do czynienia i towarzyszącej mu skali niepewności odnośnie przewidywań w zakresie długofalowych decyzji. Trzecią składową PKB, kształtującą

jego poziom jest eksport netto, który także zanotował spadek, z uwagi na przewagę wartości importu nad eksportem. Należy zaznaczyć, że elastyczny kurs walutowy i osłabienie złotego w ostatnim okresie przyczyniło się do złagodzenia tego efektu w gospodarce Polski.

Tempo wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych w II kwartale 2020 r. wyniosło 3,2%, wobec 4,6% w I kwartale 2020 r. Obserwując trend zmian cen, można stwierdzić, że największy wpływ na ich wzrost, podobnie jak w poprzednim kwartale, miały zmiany cen żywności (+6,5%), wydatków związanych z użytkowaniem mieszkania (+7,5%), hoteli i restauracji (+6,3%), wydatków związanych z edukacją (+5,1%), wydatków na alkohol i papierosy (+4,8%), farmaceutyków (+3,2%), wydatków na kulturę i rekreację (+2,5%) oraz łączność (+3%). Spadek cen dotyczył natomiast transportu (-10%) oraz odzieży i obuwia (-3%). Prawdopodobnym scenariuszem zmian cen w kolejnych kwartałach, z uwagi na osłabienie popytu, jest wyhamowanie wzrostów cen, zwłaszcza usług rynkowych.

III. Metodyka budowy barometru koniunktury dla Warmii i Mazur

Do skonstruowania syntetycznego indeksu koniunktury gospodarczej w województwie warmińsko-mazurskim wykorzystano zagregowane dane dotyczące następujących makrowielkości gospodarczych:

- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy
- Liczba wyrejestrowanych bezrobotnych, którzy podjęli pracę
- Liczba ofert pracy niesubsydiowanej złożonych w urzędach pracy
- Dynamika przeciętnego wynagrodzenia sektorze przedsiębiorstw
- Dynamika produkcji budowlano-montażowej
- Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
- Dynamika sprzedaży detalicznej
- Liczba udzielonych pozwoleń na budowę
- Wartość wskaźnika IFO dla gospodarki niemieckiej
- Wskaźnik koniunktury w sektorze bankowym Pengab

Wszystkie zmienne zostały uwzględnione w miesięcznych interwałach. W celu zniwelowania efektu kumulacji przyrostów wartości wszystkich zmiennych przeliczono na różnice między sąsiadującymi okresami, wykorzystując przy tym formułę przyrostu symetrycznego Shishkina. Operacja ta ma na celu zachowanie symetryczności dodatnich i ujemnych zmian wartości danej zmiennej¹.

Kolejnym krokiem w konstruowaniu syntetycznego wskaźnika koniunktury jest eliminacja składnika o charakterze sezonowym z danych empirycznych szeregów czasowych. Najpopularniejszą metodą służącą dekompozycji szeregów czasowych jest procedura ARIMA. Metoda ta wykorzystuje koncepcję średniej ruchomej dla oszacowania wartości składnika sezonowego². Z uwagi na fakt, iż niektóre wartości zmiennych były dostępne już po desezonalizacji, wspomnianą procedurę przeprowadzono jedynie w odniesieniu do części zmiennych.

Celem kolejnej procedury jest podział uwzględnionych w analizie koniunktury gospodarczej zmiennych na trzy kategorie: zmienne wyprzedzające, równoczesne i opóźnione. Ma to istotne znaczenie w określaniu charakteru oddziaływania zmiennej składowej na bieżący

¹ Herbst. M. 2003, *Koniunktura gospodarcza metropolii*, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”; Moore G. 1969, *Generating leading indicators from lagging indicators*, Western Economic Journal 6.

² Procedura ARIMA została przeprowadzona przy wykorzystaniu programu STATISTICA 10.pl.

stan koniunktury, wyrażony za pomocą syntetycznego wskaźnika. Punktem odniesienia dla ww. kategorii jest tzw. szereg referencyjny, którym najczęściej jest zmienna obrazująca zmiany zatrudnienia bądź wielkości produkcji. W niniejszej analizie jako szereg referencyjny przyjęto wartość produkcji sprzedanej przemysłu.

W efekcie przeprowadzonej analizy korelacji oraz badania metodą głównych składowych dokonano wyselekcjonowania zmiennych wg kryterium podziału na wyprzedzające i równoczesne w stosunku do fluktuacji koniunkturalnych³.

Podstawą do konstrukcji wskaźnika równoczesnego są: liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy, dynamika przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, dynamika produkcji budowlano-montażowej, dynamika produkcji sprzedanej przemysłu, dynamika sprzedaży detalicznej.

Do zmiennych o właściwościach wyprzedzających stan koniunktury gospodarczej zaliczono: liczbę wyrejestrowanych bezrobotnych, którzy podjęli pracę, liczbę ofert pracy niesubsydiowanej złożonych w urzędach pracy, liczbę wydanych pozwoleń na budowę, wskaźnik IFO określający stan klimatu gospodarczego w strefie euro oraz wskaźnik klimatu w sektorze bankowym Pengab.

Następnym etapem w trakcie tworzenia syntetycznego wskaźnika koniunktury jest standaryzacja zmiennych składowych. Celem tej operacji jest ograniczenie wpływu wskaźników o dużej zmienności na ostateczne wartości wskaźnika syntetycznego⁴.

Ostatnim krokiem przy budowaniu wskaźnika koniunktury gospodarczej jest agregacja zmiennych składowych do postaci indeksu złożonego. Dokonuje się jej najczęściej poprzez sumowanie zestandaryzowanych przyrostów poszczególnych zmiennych lub przez obliczenie średniej wartości tych przyrostów.

Oddzielną kwestią pozostającą do rozstrzygnięcia na końcowym etapie obliczania wskaźnika koniunktury jest określenie kryterium doboru wag przypisanych poszczególnym elementom składowym. Przy obliczaniu syntetycznego wskaźnika koniunktury przyjęto jako kryterium udziału poszczególnych zmiennych w kształtowaniu ostatecznej jego wartości siłę korelacji z szeregiem odniesienia.

IV. Analiza składowych barometru koniunktury gospodarczej dla województwa warmińsko-mazurskiego

Według danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie na koniec II kwartału 2020 liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku wzrosła o 11%, tj. o 16 tys. osób. Natomiast w relacji do I kwartału br. liczba bezrobotnych wzrosła o 11 tys. osób, tj. o 7,4%. Wpłynęło to negatywnie na stopę bezrobocia w regionie, która na koniec czerwca osiągnęła poziom 10,3%. Była to wartość wyższa od poziomu z czerwca 2019 o 1,4 pkt. procentowego. Liczbę osób pozostających bez pracy w regionie Warmii i Mazur w ujęciu kwartalnym przedstawiono na wykresie 3.

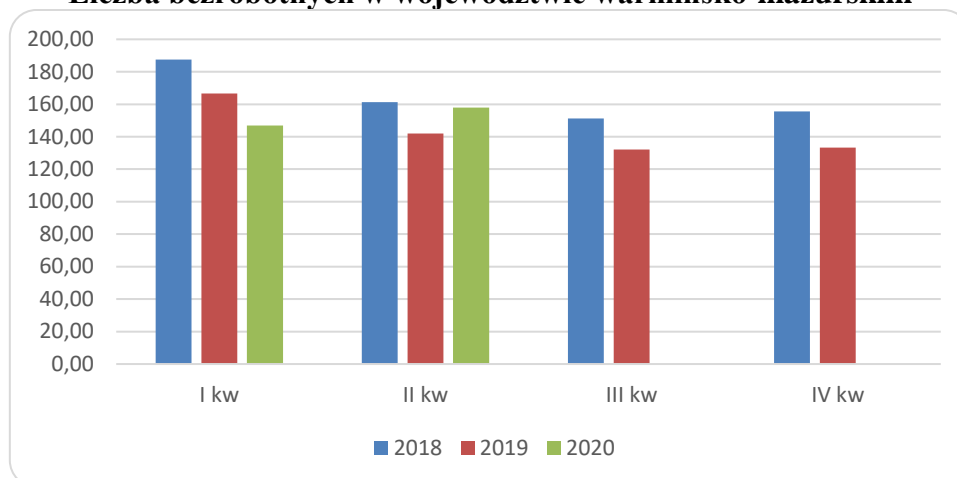
---

³ W analizie koniunktury gospodarczej Polski zrezygnowano z tworzenia syntetycznego wskaźnika opóźnionego

⁴ Szerzej na ten temat: Malina A. 2004, *Wielowymiarowa analiza przestrzennego zróżnicowania struktury gospodarki Polski według województw*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie.

Wykres 3.

Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim

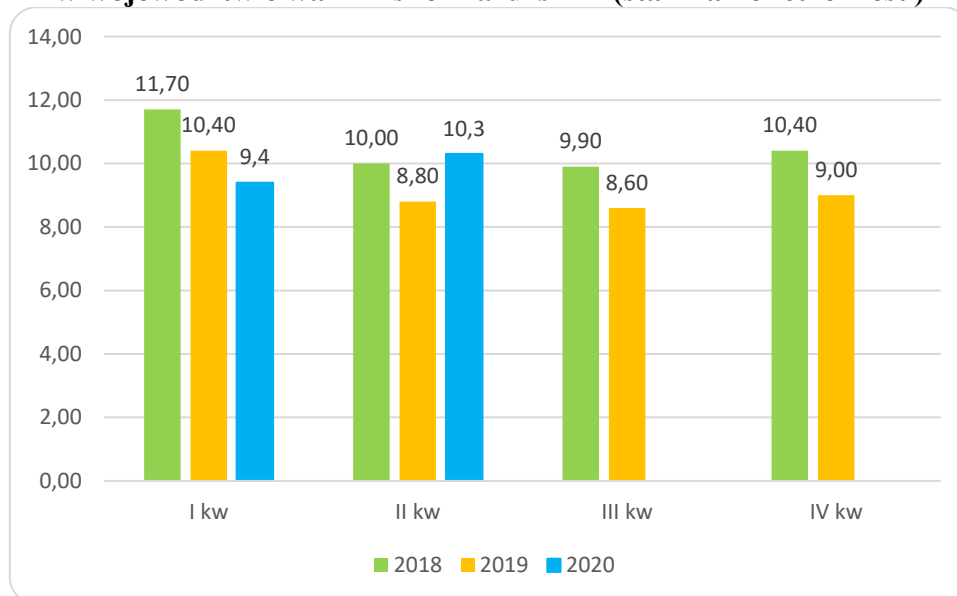

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

Na podstawie zmian bezrobocia w Polsce ogółem można przypuszczać, że w III kwartale br. nastąpi dalszy spadek stopy bezrobocia o 0,4-0,6 pp., co wynika głównie z pozytywnego oddziaływania czynników sezonowych. Zwraca uwagę fakt, iż zarówno w kwietniu, jak i w maju br. obserwowaliśmy wzrost bezrobocia, głównie wskutek zamrożenia gospodarki i związanego z tym cięcia kosztów przez przedsiębiorców. Dalsza sytuacja na regionalnym rynku pracy będzie zależać od skali ujawnienia się drugiej fali pandemii w III i IV kwartale br. oraz tego jak gospodarka będzie funkcjonować w warunkach rygorów epidemiologicznych. Zmiany stopy bezrobocia na koniec kolejnego kwartału przedstawiono na wykresie 4.

Wykres 4.

Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim (stan na końcu okresu)

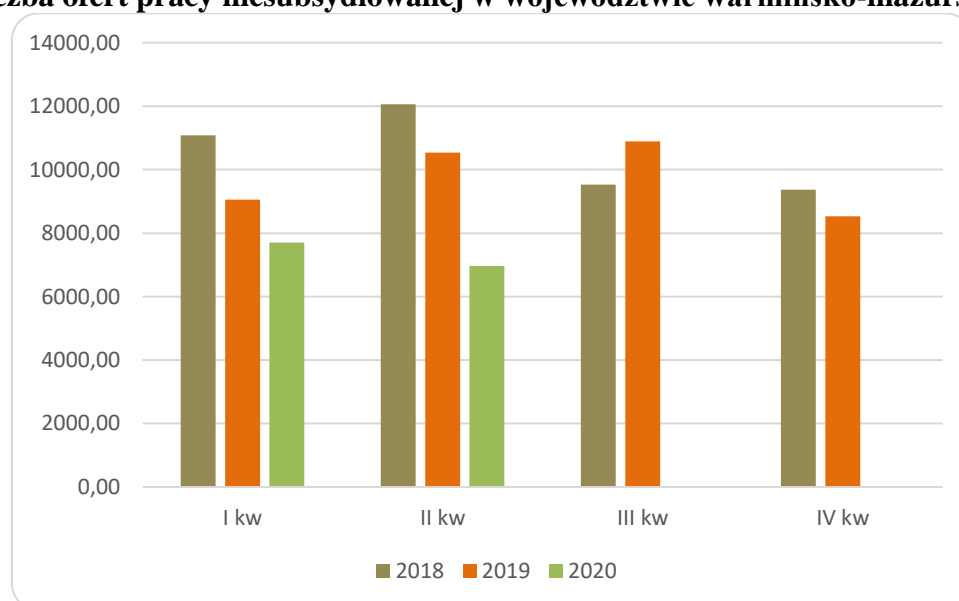

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

Ważnym elementem, określającym zdolność firm do tworzenia nowych miejsc pracy, jest liczba ofert pracy, w tym zwłaszcza ofert pracy niesubsydiowanej. Stanowi ona o poziomie konkurencyjności regionalnych przedsiębiorstw w gospodarce rynkowej. **W II kwartale 2020 r. w regionie Warmii i Mazur liczba ofert pracy niesubsydiowanej stanowiła 75% wszystkich ofert**, podczas gdy w analogicznym okresie ubiegłego roku udział ten był niższy i wynosił 70%. W liczbach bezwzględnych nastąpił jednak spadek ofert pracy niesubsydiowanej (o 3571). Dane te świadczą o wysokim stopniu niepewności przedsiębiorców odnośnie perspektyw zmian zamówień i produkcji w najbliższym czasie, jak również okresu utrzymywania się obostrzeń związanych z pandemią oraz skutków z tym związanych. Zazwyczaj okres II i III kwartału oznacza wzrost popytu na pracę, co wynika z sezonowości rynku pracy (rolnictwo, turystyka, budownictwo). W bieżącym roku pozytywny efekt sezonowości jest częściowo niwelowany spadkiem zatrudnienia spowodowanego pogorszeniem perspektyw podmiotów gospodarczych. Liczbę ofert pracy w ujęciu kwartalnym zaprezentowano na wykresie 5.

Wykres 5.

Liczba ofert pracy niesubsydiowanej w województwie warmińsko-mazurskim

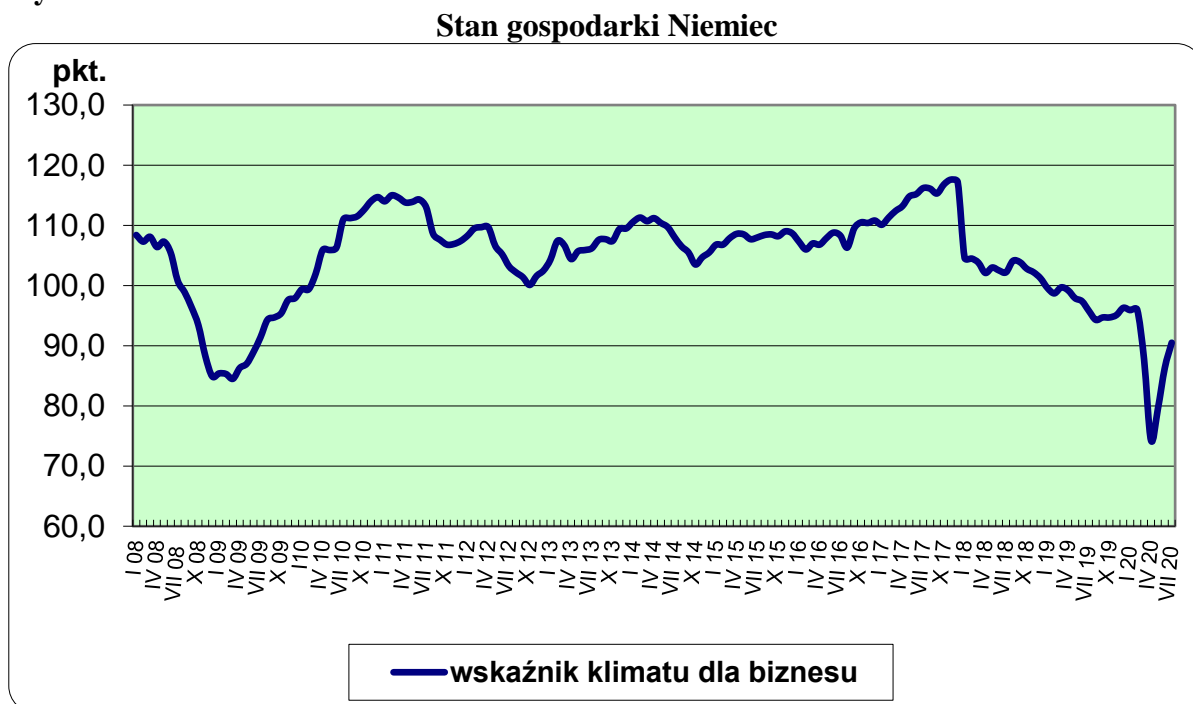
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie.

W perspektywie najbliższych 3 miesięcy można oczekiwać lekkiego spadku poziomu bezrobocia, wskutek oddziaływania czynników o charakterze sezonowym, jak również skierowanej do przedsiębiorców pomocy w ramach tarczy antykryzysowej.

Wpływ na gospodarkę Warmii i Mazur ma również sytuacja gospodarcza zagranicą. Okres II kwartału 2020 r. cechował się nieznaczną poprawą stanu koniunktury gospodarczej, względem poprzedniego kwartału, wśród przedsiębiorstw kluczowej dla państw strefy euro – gospodarki niemieckiej. Wartość wskaźnika IFO obrazującego klimat dla biznesu w Niemczech na koniec czerwca 2020 r. wyniosła 90,5 pkt. i była niższa od wskaźnika z analogicznego okresu poprzedniego roku o 5,3 pkt., jednak wyższa od wartości z końca I kwartału br. 2,8 pkt. Pomimo poprawy wskaźników gospodarczych tempo wzrostu gospodarczego w Niemczech w całym 2020 r. będzie ujemne i oscylować będzie wokół -5%. W kontekście polskiej gospodarki jest to ważna informacja, ponieważ krajowe przedsiębiorstwa są niejednokrotnie poddostawcami i kooperantami niemieckich firm. Daje to

nadzieję, po niewątpliwym spadku w I kwartale br., na odbicie produkcji w kolejnych okresach br. Syntetyczny obraz koniunktury gospodarki Niemiec przedstawiono na wykresie 6.

Wykres 6.

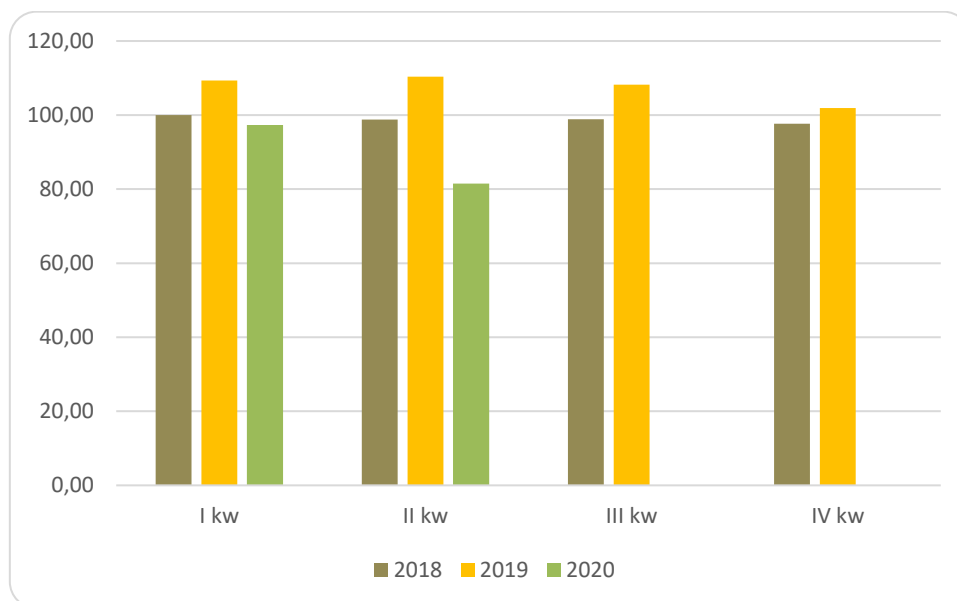

Źródło: <https://www.ifo.de/node/48084>.

Produkcja sprzedana przemysłu województwa warmińsko-mazurskiego w cenach stałych była na koniec II kwartału 2020 r. o 18,5% niższa niż przed rokiem i o 18% niższa w porównaniu z poziomem produkcji z I kwartału br. W tym samym okresie produkcja przemysłowa w Polsce uległa obniżeniu w ujęciu rocznym o 13,7%, natomiast w relacji do I kwartału br. nastąpił spadek o 14,3%. Zarówno w gospodarce regionu, jak i kraju ogółem jest już widoczny efekt zamrożenia gospodarki w II kwartale br. w postaci znaczącego spadku produkcji przemysłowej. Nadzieją napawa fakt poprawy wskaźników koniunktury dla przemysłu, oceniające stan produkcji oraz zamówień, eksportu, zakupów, dostaw a także przyszłej produkcji, które w kwietniu br. były jeszcze na bardzo niskim poziomie (kwiecień 31,9 pkt., maj 40,6 pkt., czerwiec 47,2 pkt.). Chociaż ciągle są wartości charakterystyczne dla okresu recesji, widać tutaj znaczącą poprawę. Osłabienie popytu na nowe produkty wpłynęło na spadek zatrudnienia w tej branży. Kluczowym w tym kontekście będzie stan koniunktury w kolejnych kwartałach br., zdeterminowana również w znacznym stopniu zmianami popytu zagranicznego. Dynamika produkcji przemysłowej w ujęciu kwartalnym została zaprezentowana na wykresie 7.

Wykres 7.

Dynamika produkcji przemysłowej (analogiczny kwartał poprzedniego roku = 100)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

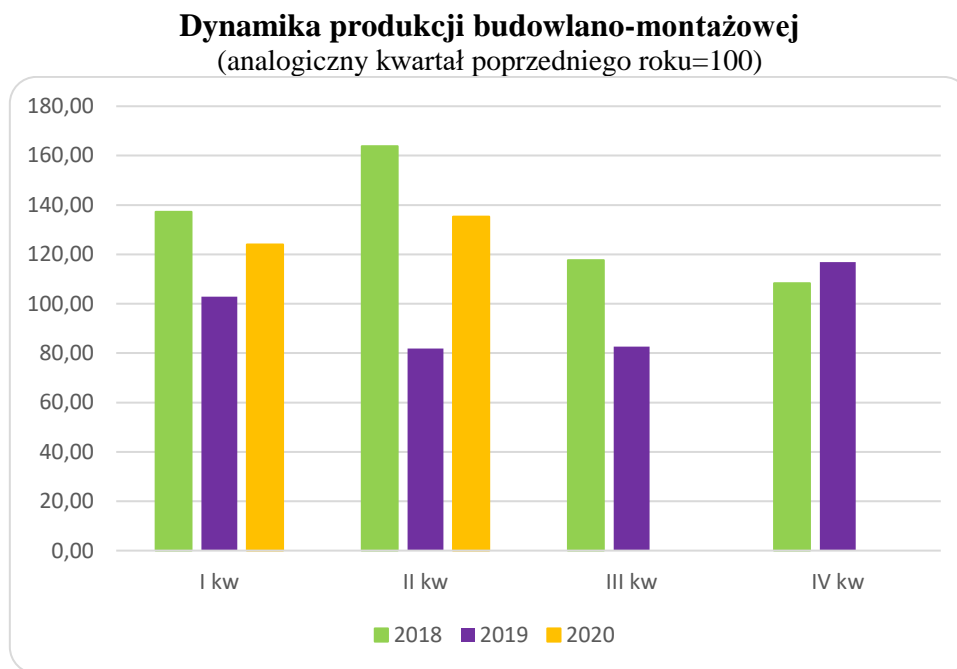
Wielkość produkcji budowlano-montażowej, obejmująca roboty o charakterze inwestycyjnym i remontowym, zrealizowana na terenie województwa warmińsko-mazurskiego przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób, była na koniec II kwartału 2020 r. o 58% wyższa niż przed rokiem i o 55% wyższa w porównaniu ze stanem na koniec I kwartału 2020 r.

Analizując wyniki branży budowlanej za II kwartał 2020 roku można sformułować wniosek, że jest to jedyny sektor gospodarki, który praktycznie nie „odczuł” skutków pandemii koronawirusa. W wynikach produkcji budowlano-montażowej można zaobserwować tendencję wzrostową, co z jednej strony jest efektem pozytywnego oddziaływania efektu sezonowości, a z drugiej specyfiki produkcji budowlanej – nie wymagającej bezpośredniego kontaktu z klientem. Wprawdzie w okresie kwietnia i maja br. nastąpił niewielki spadek popytu na nowe mieszkania i domy – z uwagi na niepewność związaną z okresem zamrożenia gospodarki i sytuacją na rynku pracy, jednak już w czerwcu ten efekt nie wystąpił. Obawy, które były formułowane jeszcze w I kwartale, związane z absencją pracowników, brakiem podwykonawców, problemami z pozyskaniem materiałów, logistyką czy choćby kwarantanną po zachorowaniu któregoś z pracowników, jak dotychczas się nie sprawdziły. Pozytywną informacją jest również to, że znaczna część pracowników z za wschodniej granicy deklaruje chęć powrotu do pracy w Polsce. Co istotne – również wzrost ryzyka ze strony sektora bankowego i wydłużone procedury kredytowe jak dotychczas nie zahamowały popytu na rynku budowlanym, a jedynie spowolniły procedurę zakupu nieruchomości.

W kontekście dalszego rozwoju sytuacji w sektorze budowlanym kluczowe znaczenie będzie mieć skala rozwoju pandemii w kolejnych kwartałach oraz ewentualna zmiana nastawienia banków do finansowania rynku nieruchomości. Dynamika produkcji budowlano-montażowej w ujęciu kwartalnym została zaprezentowana na wykresie 8.

Wykres 8.

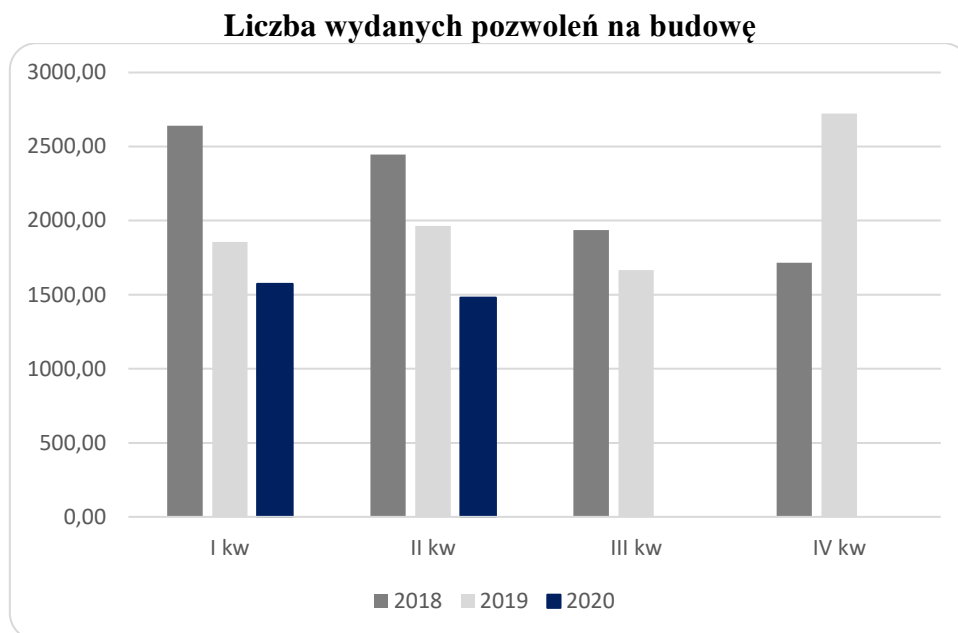

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

W II kwartale 2020 r. starostwa powiatowe wydały 1481 pozwoleń na budowę, tj. o 5,8% mniej, w porównaniu do danych z I kwartału 2020 i o 25% mniej od liczby wydanych pozwoleń w II kwartale 2019. Jest to po części efekt ograniczenia pracy urzędów w II kwartale br., które w znacznym stopniu realizują zadania w formie zdalnej. W zestawieniu z danymi dotyczącymi produkcji budowlanej, prezentowanymi powyżej można przypuszczać, że sam sposób pracy nie wpłynie na wyniki tego sektora, a jedynie spowolni realizację popytu tego sektora gospodarki.

W skali całego kraju dynamika produkcji sektora budowlanego kształtowała się na koniec II kwartału 2020 odpowiednio: spadek o 2,4% w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku oraz wzrost o 16% w stosunku do poprzedniego kwartału (w poprzednim okresie było to 6%). Sektor budownictwa wykazywał w całym 2019 r. słabnącą dynamikę, będącą rezultatem rosnących kosztów pracy (m.in. wzrost płacy minimalnej), zmianą zasad prowadzenia rozliczeń oraz wzrostem cen materiałów budowlanych i narastającymi opóźnieniami w płatnościach za wykonane usługi. Konsekwencją tego był spadek zatrudnienia w części sektora z uwagi na bankructwa firm lub spadek rentowności niektórych podmiotów. Dotyczy to w szczególności przedsiębiorstw, które zawarły umowy na realizację inwestycji publicznych jeszcze w okresie niższych kosztów pracy oraz materiałów. Stąd też kluczowym czynnikiem warunkującym dalszy rozwój inwestycji infrastrukturalnych będzie stabilność finansowa firm budowlanych, wspierana przez sektor bankowy oraz dalszy przebieg walki z pandemią. Zmiany liczby wydanych pozwoleń na budowę w ujęciu kwartalnym zostały zaprezentowane na wykresie 8.

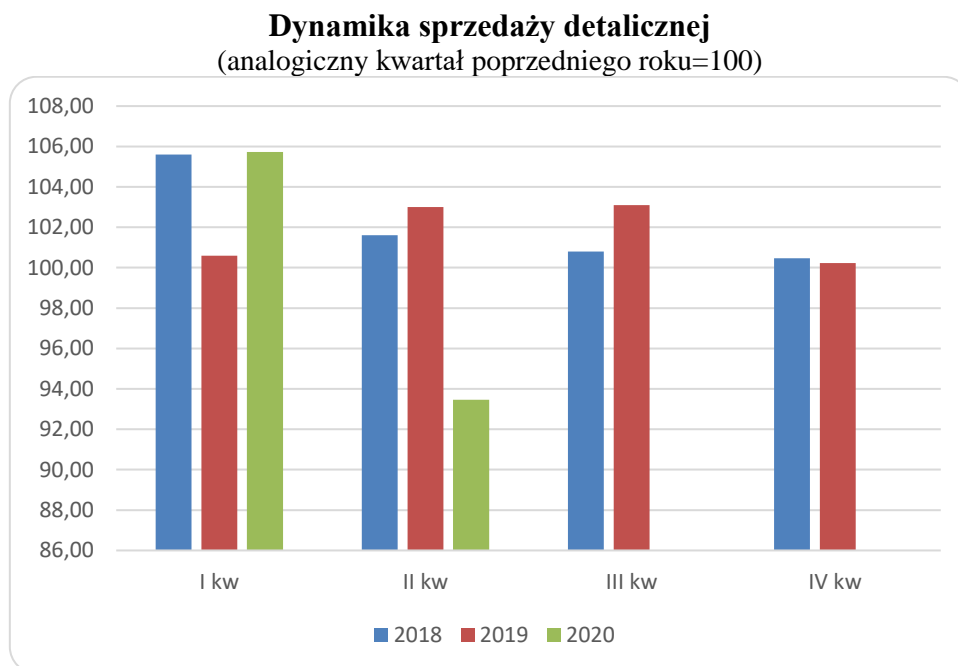
Wykres 8.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

Sprzedaż detaliczna w II kwartale 2020 r. w województwie warmińsko-mazurskim była wyższa o 5,6% w ujęciu rocznym. Wartość sprzedaży detalicznej była natomiast niższa od wyniku z I kwartału br. o 3%. W skali całego kraju sprzedaż detaliczna spadła w II kwartale o 11% w ujęciu rocznym, zaś w przypadku zmiany względem I kwartału 2020, nastąpił wzrost o 3,6%. Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie warmińsko-mazurskim w ujęciu kwartalnym została zaprezentowana na wykresie 9.

Wykres 9.

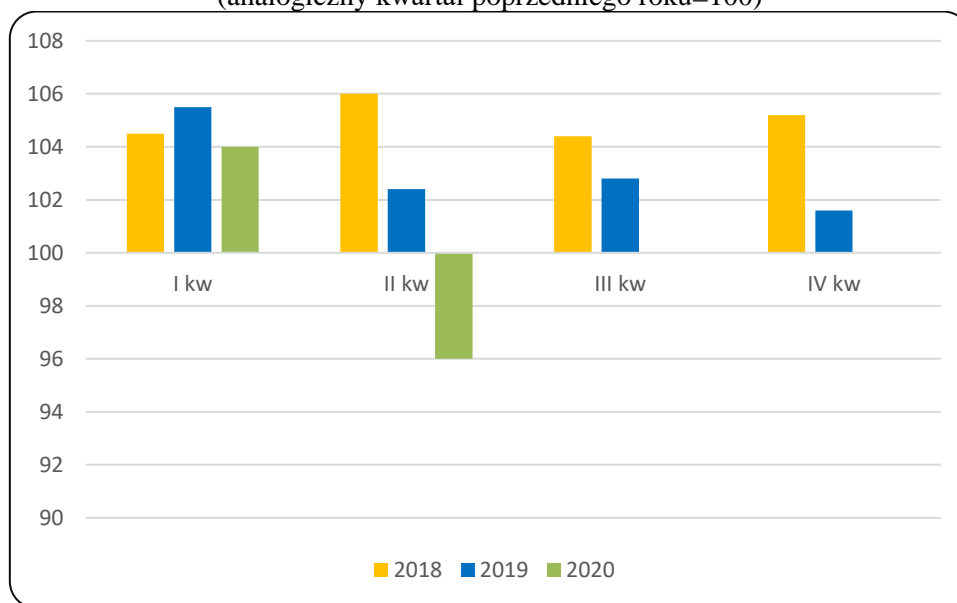
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Podobnie jak to miało miejsce w I kwartale br., spadku wartości sprzedaży detalicznej nie należy utożsamiać ze spadkiem konsumpcji, która w większym stopniu przeniosła się do Internetu. Wzrost sprzedaży za pomocą tego kanału wzrósł w II kwartale aż o 70% w porównaniu z I kwartałem br. Jest to rezultat dostosowania konsumpcji do zaleceń epidemiologicznych. Co ciekawe, w tym samym czasie odnotowano spadek sprzedaży za pośrednictwem Internetu w takich branżach, jak: żywność, napoje, farmaceutyki, tekstylia oraz sprzęt rtv. Jedynie meble i książki chętniej nabywamy w sieci. Można przypuszczać, że taka tendencja może się utrzymać w kolejnych okresach, o ile zmiana nie ulegnie sytuacji epidemiologicznej. Na poziom sprzedaży detalicznej w kolejnych miesiącach wpływ mieć będzie również pochodna sytuacji na rynku pracy, która jest niepewna.

Wartość przeciętnej płacy w sektorze przedsiębiorstw w województwie warmińsko-mazurskim obniżyła się realnie (po uwzględnieniu wpływu zmian cen) na koniec II kwartału 2020 r. o 4%, licząc rok do roku. W stosunku do poprzedniego kwartału poziom płac realnie uległ obniżeniu o 1,3%. Dynamika płac realnych w sektorze przedsiębiorstw w skali całego kraju wyniosła 0,6% w ujęciu rocznym, zaś w relacji do poprzedniego kwartału, poziom płac uległ obniżeniu o 1,3%. Dynamika realnych wynagrodzeń w ujęciu kwartalnym została zaprezentowana na wykresie 10.

Wykres 10.

Dynamika realnych wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw
(analogiczny kwartał poprzedniego roku=100)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Porównując roczną dynamikę płac w ujęciu realnym w przedsiębiorstwach regionu w kolejnych kwartałach można dostrzec jej systematyczny spadek. Wynika to z postępującego wzrostu cen od początku 2020 r., co dotyczy głównie żywności.

W sytuacji stopniowego wzrostu bezrobocia dynamika płac w kolejnych miesiącach będzie ulegać obniżeniu, jednak skala tych zmian, podobnie jak w przypadku innych wskaźników, będzie zależeć od dalszego przebiegu pandemii. Przeważa tu jednak opinia, iż nastąpi wyhamowanie dotychczasowego wzrostu płac, z uwagi na spadek popytu i produkcji, ograniczenie presji inflacyjnej oraz trudną sytuację finansową pracodawców. Wśród nielicznych branż, które będą mogły pozwolić sobie na wzrost wynagrodzeń – będą firmy z branży e-commerce i dostarczające usługi IT wspierające pracę zdalną.

Opracował:

dr hab. Rafał Warząła, prof. UWM w Olsztynie
Kierownik Katedry Teorii Ekonomii
Wydział Nauk Ekonomicznych
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
e-mail: rafal.warzala@uwm.edu.pl